

P.J. i R.J protiv Švicarske¹ (52232/20), 17.9.2024.

Povreda člana 8. Ek

Podnosioci predstavke su bračni par g. P.J., državljanin Bosne i Hercegovine, i gđa R.J., državljanka Srbije. Gospodin P.J. trenutno živi u Bijeljini, dok gđa R.J. živi u Langnau am Albis (Švicarska) sa svoje dvije kćerke, rođene 2014. i 2016. Gđa R.J. cijeli život živi u Švicarskoj. Ona i njene kćerke su dobine švicarsko državljanstvo 2021. godine

Podnosioci predstavke su se vjenčali 2013. godine. Gospodin P.J. se preselio u Švicarsku. Uhapšen je 2018. godine dok je prevozio kokain za treću osobu. Okružni sud u Cirihi ga je proglašio krivim za trgovinu drogom. Sud mu je odredio uvjetnu zatvorsku kaznu, s obzirom na to da je imao čist kazneni dosje, bio je kooperativan u postupku te je malo vjerojatno da će ponoviti prekršaj. Sud je također naložio njegovo prisilno protjerivanje iz Švicarske na pet godina prema relevantnom domaćem pravu.

Sve kasnije žalbe gospodina P.J.-a bile su neuspješne. Sudovi su utvrdili da iako je vjerojatno da nije bio upleten u krijumčarenje droge velikih razmjera, njegov je prekršaj bio ozbiljan jer je prevozio veću količinu, 194 grama kokaina, čime je ugrozio tuđu i opću sigurnost. Također, njegovo preseljenje u Bosnu i Hercegovinu ne bi značilo nikakve posebne lične poteškoće imajući u vidu da nije dobro integriran u švicarsko društvo: u Švicarsku je stigao s 30 godina, slabo je govorio njemački i do osude je imao samo privremene poslove. Njegov glavni interes za ostanak u Švicarskoj je njegova porodica. Takođe je istaknuto da su djeca mlada i da se mogu prilagoditi novom okruženju, dok se njegova supruga, koja je kvalificirana medicinska sestra, lako može profesionalno integrirati u Bosni i Hercegovini. Gospodin P.J. protjeran je iz Švicarske u julu 2021. godine.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života), podnosioci predstavke tvrde da je protjerivanje bila nesrazmjerno oštra mjera koja je negativno utjecala na njihov porodični život.

Evropski sud je ponovio da države imaju pravo i ovlast protjerati stranca sa zakonitim boravkom koji je počinio krivično djelo na njihovom području. Nacionalni sudovi su morali dati dovoljno detaljne razloge za takvu odluku, uspostavljajući pravičnu ravnotežu između interesa pojedinca i javnog interesa. Utvrđio je da izricanjem i potvrđivanjem petogodišnjeg protjerivanja u ovom predmetu nacionalni sudovi nisu na zadovoljavajući način primjenili sudsku praksu Suda koja nalaže takvo balansiranje. Sudovi nisu dali dovoljnju težinu niskom nivou krivice g. P.J., činjenici da je njegova kazna bila uvjetna, nedostatak kaznenog dosjea, njegov status dugoročnog imigranta i nepovoljan učinak protjerivanja na njegovu porodicu. Sudovi su svoju ocjenu usredotočili samo na prirodu i težinu kaznenog djela, ne uzimajući u obzir da gospodin P.J. više ne predstavlja prijetnju javnoj sigurnosti. Posebno, nedugo nakon osude našao je posao s punim radnim vremenom koji je zadržao do protjerivanja. On nije imao naknadnih upravnih ili krivičnih djela, što dokazuje njegovu rehabilitaciju i opredjeljenje za zakonito ponašanje.

---

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Yaylalı protiv Srbije (br. 15887/15), 17. septembar 2024. Godine

Povreda člana 1. Protokola broj 1

Podnositelj predstavke je Mehmet Ali Yaylalı, turski državljanin koji živi u Edeu (Holandija).

Predmet se odnosi na oduzimanje ličnog i zakonito stečenog nakita koji je pripadao supruzi podnositelja predstavke, nakon što navedeni nakit podnositelj predstavke nije prijavio srpskim carinicima u tranzitu kroz Srbiju. Morao je da plati i kaznu.

Podnositelj predstavke navodi da je oduzimanje bila krajnje nesrazmjerena i neopravdvana mјera koja predstavlja kršenje člana 1. Protokola br. 1 uz Evropsku konvenciju (zaštita imovine).

Evropski sud je primjetio da je, kako su utvrdili domaći sudovi, oduzimanje cijele neprijavljene robe bila obavezna mјera, izrečena uz novčanu kaznu za carinski prekršaj. Na osnovu Carinskog zakona domaćim tijelima nije ostavljeno diskreciono pravo da ocijene srazmjernost mјere i u tom kontekstu da uzmu u obzir da je podnositelj predstavke dokazao zakonitu kupovinu ličnog nakita. Obavezna priroda oduzimanja, uz novčanu kaznu, kako je istakao Evropski sud, zaista je mogla spriječiti domaća tijela u procjeni okolnosti i srazmjernosti oduzimanja u ovom predmetu. Također, automatska priroda oduzimanja lišila je podnositelja predstavke svake razumne prilike da iznese svoj slučaj relevantnim tijelima u svrhu učinkovitog osporavanja mјera koje se miješaju u njegova imovinska prava i bilo kakvog izgleda na uspjeh u vezi s tim.

Trapitsyna i Isaeva protiv Mađarske (br. 5488/22), 19. septembar 2024. godine

Povreda člana 8. Ek

Podnositeljice predstavke su Elena Trapitsyna i njena kćerka, Szofia Isaeva, ruske državljanke koje su rođene 1965. i 2008. godine. Žive u Beču.

Slučaj se odnosi na odluku o protjerivanju gospođe Trapitsyne iz Mađarske 2020. godine iz razloga nacionalne sigurnosti, kao i poništenje dozvole za boravak u Mađarskoj za nju i njenu kćerku. Gospođa Trapitsyna je živjela u Mađarskoj od 1995. godine i njena kćerka je тамо rođena.

Pozivajući se na član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), podnositeljice predstavke navode da je naredba o protjerivanju bila zasnovana na povjerljivim informacijama kojima nisu imale pristup i da imigracione vlasti nisu uzele u obzir da su u potpunosti integrisane u mađarsko društvo.

Evropski sud je utvrdio sljedeće: Proces donošenja odluka predstavlja je značajno miješanje u pravo prve podnositeljice da bude obaviještena o činjeničnim elementima na kojima se temelji odluka o njenom protjerivanju; Procesni nedostaci nisu uravnoteženi ili ublaženi tokom sudskega preispitivanja koji je bio ograničen na čisto formalno ispitivanje odluke o protjerivanju; Prva podnositeljica predstavke nije imala mogućnost učinkovitog osporavanja optužbe protiv nje u vezi s nacionalnom sigurnošću; Opoziv dozvola podnositeljicama predstavke direktna je i automatska posljedica odluke o protjerivanju bez procjene okolnosti specifičnih za slučaj i istinskog ispitivanja najboljeg interesa druge podnositeljice predstavke kao djeteta; Miješanje nije bilo neophodno u demokratskom društvu. Utvrđena je povreda člana 8. Konvencije.